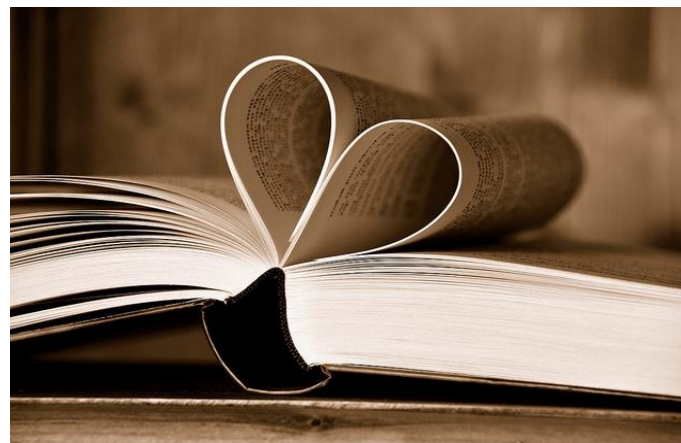

Godina čitanja 2021. u školskoj knjižnici

Ruža Jozić, Gimnazija Sesvete
Stručni skup ŽSV-a srednjoškolskih knjižničara
Grada Zagreba, Zagrebačke i Krapinsko-zagorske županije
2. ožujka 2021., online

Nacionalna strategija za poticanje čitanja, 2017. – 2022.

- **VIZIJA Nacionalne strategije za poticanje čitanja:**
- ***Čitajmo da ne ostanemo bez riječi!***
- Ostvarit će se provedbom aktivnosti i projekata kroz tri ključna strateška cilja:
 1. Uspostava učinkovitog društvenog okvira za podršku čitanju u školskoj knjižnici
 2. Razvoj čitalačke pismenosti i poticanje čitatelja na aktivno i kritičko čitanje knjiga i literature dostupne u školskoj knjižnici.
 3. Povećanje dostupnosti knjiga i drugih čitalačkih materijala. (?!)

Ciljevi Nacionalne strategije za poticanje čitanja su:

- **Potaknuti učitelje, nastavnike i stručne suradnike** da u neposrednom odgojno-obrazovnom radu s učenicima koriste sadržaje i metode koje potiču kvalitetno čitanje i sklonost čitanju učenika.
- **Uvesti u programe nastavnih predmeta** (hrvatskog jezika i svih ostalih predmeta gdje je to prikladno), tako da svojim ciljevima, ishodima i sadržajima izravno promiču i osnažuju razvoj potrebe za čitanjem, kritičkog čitanja i čitanja iz užitka.
- **Sustavno opreмати školske knjižnice** knjigama koje će učenici čitati iz užitka.
- **Osmisliti programe** koji potiču čitanje učenika u školskoj dobi.

Nacionalna strategija poticanja čitanja:

- **Promiče čitanje** kao osobitu društvenu vrijednost, čitanje tekstova različitih vrsta, koji su dostupni u različitim formatima objavljivanja.
- **Afirmira kritičko čitanje** i promišljanje o različitim tipovima naracija, poput umjetničkog, znanstvenog, kulturnog, političkog, ekonomskog, religijskog, medijskog ili tehnološkog.
- **Ukazuje na svrhu čitanja** - nije samo puka zabava, nego i suočavanje sa stvarnim moralnim, svjetonazorskim, političkim, emocionalnim ili društvenim problemima i pitanjima.
- **Čitanje** unaprjeđuje razumijevanje i kritički pristup životu, pojedincu i zajednici te pridonosi cjelovitom osobnom razvoju.

Nacionalna strategija promiče ČITALAČKU PISMENOST

- **Čitateljske kompetencije**, izražene putem čitalačke pismenosti, odnose na razumijevanje i tumačenje pisanih tekstova različitih sadržaja i struktura,
- njihovo korištenje i razmišljanje o njima radi postizanja osobnih ciljeva, stjecanja i razvijanja znanja i stavova, osposobljavanja za cjeloživotno učenje.
- **Čitateljske vještine**: Čitatelj je onaj koji uživa čitajući i uživa u svakom novom čitanju.
- **Naglašava: tko je iskusan čitatelj** - razvija se čitanjem raznovrsnih tekstova.
- **Dobar čitatelj** aktivira prethodno znanje, razumije ono što čita, analizira važnost informacija, izvodi zaključke i sintetizira ili sumira što je naučio.

Akcijски plan nacionalne strategije za poticanje čitanja

- **1. CILJ: Uspostaviti učinkoviti društveni okvir za podršku čitanju**
- Praćenje provedbe Strategije poticanja čitanja (koordinacija aktivnosti, praćenje provedbe i evaluacija učinaka)
- Provedbu će pratiti MKM, MZO, Povjerenstvo za praćenje provedbe NSPČ (vanjski suradnici)
- Dostupna periodična izvješća o provedbi svih aktivnosti, podaci o promjeni trendova tijekom 2021.
- Važan je broj prijavljenih radova i aktivnosti osnovnih i srednjih škola.

Akcijnski plan nacionalne strategije za poticanje čitanja

- **2. CILJ:** Razvijati čitalačku pismenost i poticati čitatelja na aktivno i kritičko čitanje
 - 1. Poticati čitanje djece i mladih kroz postojeće dobre prakse u školama
 - 2. Osigurati sredstva za nabavu knjiga za čitanje iz užitka na temelju interesa učenika
 - 3. Objava javnog poziva osnovnim i srednjim školama za izradu video najave književnog djela po izboru (*booktrailera*) početkom trećeg mjeseca 2021. godine
 - 4. Omogućiti mladima da elektroničkim putem izaberu najkvalitetnija domaća djela i autore i najkvalitetnija prevedena strana djela.

Akcijski plan Nacionalne strategije za poticanja čitanja

- **2. CILJ: Razvoj čitalačke pismenosti djece i mladih**
- Ispitivanje čitateljskih navika i praksi (posudba, kupnja, dostupnost i korištenje analognih i digitalnih tekstova)
- Testiranje čitateljskih kompetencija na razini strukture teksta i strukture vokabulara (kvalitativni dio upitnika vezan uz čitateljske navike, razloge prestanka čitanja)
- Provođenje interdisciplinarnih istraživanja o čitanju
- Distribucija informacija i senzibilizirati medije za važnost čitanja i aktivnosti koje potiču čitanje – *realizacija medijske kampanje Godina čitanja 2021.*
- Osmisliti i organizirati *DAN(E) ČITANJA* u okviru Godine čitanja
- Potaknuti i podržati inicijative, programe i projekte usmjerene na poticanje čitanja.

Akcijski plan Nacionalne strategije za poticanja čitanja

- **3. CILJ: Povećati dostupnost knjiga i drugih čitalačkih materijala**
- Povećati proračunska sredstva u 2021. namijenjena za: postojeće i nove programe vezane uz proizvodnju, promociju, dostupnost i osiguranje kvalitete knjiga koje su temelj za poticanje čitanja djece, mladih i odraslih, a posebno osoba s poteškoćama u čitanju svih dobi.
- Za provedbu su zaduženi: MKM, MZO, općine, gradovi, županije
- Omogućiti djeci i mladima do 18 godina besplatno korištenje usluga narodnih knjižnica.

Aktivnosti školskih knjižnica u Godini čitanja 2021.

- **Čitateljski klubovi i čitateljske grupe**
- Poticanje čitanja, razvijanje kulture čitanja i čitateljskih interesa, čitateljskih vještina, kritičkog mišljenja, vježbanje argumentiranog raspravljanja, izgrađivanje vlastitog stava, bogaćenje rječnika.
- U ritmu čitanja! – čitanje znanstveno-popularne literature u školskoj knjižnici – učenici i nastavnici zajedno.
- Čitateljski klub i diskusija o pročitanoj knjizi, knjige biraju učenici.
- Postavljanje izložbe o pročitanim knjigama - izložene naslovnice, te mišljenja i dojmovi o pročitanoj knjizi.
- Učenici na temelju vanjskog izgleda knjige i pročitanoog ulomka ocjenjuju knjigu. Bira se najbolja knjiga.
- Zašto čitati distopijske romane?

Aktivnosti školskih knjižničara u Godini čitanja 2021.

- **Istraživanje o čitateljskim navikama učenika**
- Anketa (navike čitanja, najdraža literatura, preporuke)
- Anketno istraživanje čitalačkih navika učenika 1. r. sr. škole
- Ispitivanje čitateljskih navika i praksi (posudba, kupnja, dostupnost i korištenje analognih i digitalnih tekstova).
- Anonimna anketa (upitnik) o čitalačkim navikama i interesima srednjoškolaca, koliko i što čitaju...(Google obrazac) - svi razredi
- Online kviz o poznavanju lektire za učenike 4.r. (Google obrazac)
- **Čitamo i stvaramo!**
- Riječ po riječ – pjesma (otkrivamo mlade pjesnike)
- Posadi priču – učenici pišu priče – školski natječaj
- Čitajmo naglas – čitajmo zajedno!, učenici i nastavnici.

Aktivnosti školskih knjižničara u Godini čitanja 2021.

- **Čitamo i stvaramo u školskoj knjižnici**
- Čitajmo lektiru!
- Čitajmo zaboravljene knjige!
- Ne budemo li čitali, pročitati će nas!
- Knjižnica raspisuje natječaj za video najavu za književno djelo.
- Podcast knjižnice / zašto čitam - U formi dokumentarnog filma, kroz razgovor, obraditi temu: Čitanje i moderne tehnologije.
- Foto natječaj / tema: knjiga, čitanje - prikupljanje fotografija na temu knjiga i čitanje.
- Koliko poznajemo hrvatske dijalekte? – čitamo dijalektalnu poeziju (Nazor, Galović, Domjanić, I. G. Kovačić, M. Balota, A. G. Matoš i dr.) – kviz o vokabularu iz naših dijalekata.

Aktivnosti školskih knjižničara u Godini čitanja 2021.

- **Čitamo i stvaramo u školskoj knjižnici**
- Čitanje grada (istraživački radovi i čitanje literature)
- Pisci na mreži (online književni susret)
- Pronađi citate (prepoznaj književno djelo)!
- Putovanje pričom - izražajno čitanje književnih tekstova, razgovor o knjizi, dramska interpretacija / igranje uloga, rad na tekstu.
- Pričanje nove priče po uzoru na književne tekstove.
- Ruska večer u knjižnici – čitamo ruske klasike, u čast F. M. Dostojevskom, uz 200. obljetnicu rođenja.
- Čitamo Šenoine *Zagrebulje* i pišemo: *Zagrebulje* naših dana.
- Uz svaku aktivnost osmisliti neki kreativni zadatak za učenike (i nastavnike – uz ***Dan hrvatske knjige*** svaki nastavnik u razredu čita 5 minuta ulomke svoje najdraže knjige – snimiti video o tome.

Aktivnosti školskih knjižničara u Godini čitanja 2021. – obilježavamo prigodne spomendane

- **Siječanj 2021.** – Dan međ. priznanja RH; Dan sjećanja na holokaust
- **Veljača 2021.** – Dan sigurnijeg interneta; Valentinovo – ljubavna tematika; Tjedan psihologije; Dan materinjeg jezika; dan hrvatske glagoljice i glagoljaštva
- **Ožujak 2021.** – Međ. dan žena – Žene u znanosti; Žene nobelovke u književnosti; Hrvatske heroine. Svjetski dan pjesništva; Mjesec hrvatskog jezika...
- **Travanj 2021.** – Svj. dan zdravlja; 200. g. r. pjesnika Ch. Baudelairea (9. 4. 2021.); Dan planeta Zemlje; Međ. dan knjige; Dan hrvatske knjige; Noć knjige; 500. godina objave Marulićeve Judite
- **Svibanj 2021.** – Svj. dan slobode medija; Dan grada Zagreba; Dan obitelji; Majčin dan; Međ. dan muzeja; 50. g. smrti pjesnika J. Pupačića; Svj. Dan sporta; DAN DRŽAVNOSTI RH
- **Lipanj 2021.** – Svj. Dan okoliša; Svj. Dan glazbe; Dolazi ljetno – izrada preporuka učenicima za čitanje
- **Srpanj – kolovoz 2021.** – Ljetno s knjigom u ruci – preporuke učenicima za čitanje, od lektire do knjiga za odmor
- **Rujan 2021.** – Međ. dan pismenosti; Europski dan jezika; Dan europske kulturne baštine (Glagoljica jezična baština)
- **Listopad 2021.** – Mjesec hrvatske knjige: Šenoina obljetnica
- **Studeni 2021.** – G. Flaubert, uz 200. obl. rođenja;
- **Prosinac 2021.** – F. M. Dostojevski, uz 200. obl. rođenja

GODINA ČITANJA 2021. - Čitateljski izazov

NIJE SVE OTKAZANO

Sunce nije otkazano. Proljeće nije otkazano. Prijateljstva nisu otkazana. Obitelj nije otkazana. Glazba nije otkazana. Ljubav nije otkazana. Empatija nije otkazana. Ljubavnost nije otkazana. Molitva nije otkazana. Mašta nije otkazana. Razgovori nisu otkazani. **Čitanje nije otkazano.**

Veljača: LJUBAVNI ROMANI

- Austen, Jane : *Ponos i predrasude*
- Esquivel, Laura : *Kao voda za čokoladu*
- Green, John : *Greška u našim zvijezdama*
- Marquez, Gabriel G.: *Ljubav u doba kolere*
- Mitchell, Margaret: *Prohujalo s vihorom*
- McCullough, Colleen : *Drugo ime za ljubav*
- Murakami, Haruki : *Južno od granice, zapadno od sunce*
- Pasternak, Boris : *Doktor Živago*
- Rowell, Rainbow : *Eleanor i Park*
- Još mnoge...

Naši učenici čitaju svoje pjesme o ljubavi, izbor najbolje pjesme i nagrada.

Veljača: Mentalno zdravlje DANI PSIHOLOGIJE

- Andrižević, Vlado: *Samostalno učenje*
- Barat, Tarra: *Stres, jeste li jači od stresa*
- Bonneau, Elisabeth: *Nikad više bez riječi*
- Belle, Iva: *Vibracija uspjeha*
- Bičanić, Jelena: *Vježbanje životnih vještina*
- Brajša, Pavao: *Umijeće ljubavi*
- Brajša, Pavao: *Umijeće snalaženja*
- Branden, Nathaniel: *Šest stupova samopoštovanja*
- Buzan, Tony: *Biti genijalac*
- Buzan, Tony: *Savršeno pamćenje*
- Bucay, Jorge: *Ispričat ću ti priču*
- Bucay, Jorge: *Put sreće*
- Bucay, Jorge: *20 koraka prema naprijed*
- Carnegie, Dale: *Psihologija uspjeha, I., II. i III.*
- Chandler, Robin: *Faktor ljubavnosti*
- Covey, Sean: *7 navika uspješnih tinejdžera*
- Covey, Stephen: *7 navika uspješnih ljudi*
- Delors, Jacques: *Učenje blago u nama*
- Eysenck, Hans J.: *Provjerite svoju inteligenciju*
- Field, Linda: *60 savjeta za stjecanje samopouzdanja*

GODINA ČITANJA 2021. - Čitateljski izazov

NIJE SVE OTKAZANO

*Sunce nije otkazano. Proljeće nije otkazano. Prijateljstva nisu otkazana. Obitelj nije otkazana. Glazba nije otkazana. Ljubav nije otkazana. Empatija nije otkazana. Ljubaznost nije otkazana. Molitva nije otkazana. Mašta nije otkazana. Razgovori nisu otkazani. **Čitanje nije otkazano.***

• Veljača: TJEDAN

- Gamon, David: *Brže uči, više nauči*
- Goleman, Daniel: *Emocionalna inteligencija*
- Greenfield, Susan: *Promjene uma*
- Gruden, Vladimir: *Srećom do uspjeha*
- Gruden, Vladimir: *Uspjehom do istine*
- Hannaford, Carla: *Očima i ušima, nogama i rukama*
- Hentig, Hartmut von: *Kakav odgoj želimo*
- Hudson, Diana: *Specifične teškoće u učenju*
- Hüsich, Tim: *Tajne odrastanja*
- Jerčić, Maja; Sitar, Jelena: *Učimo učiti*
- Juul, Jesper: *Agresivnost!*
- Juul, Jesper: *Četiri vrijednosti*
- Juul, Jesper: *Sačuvati ljubav*
- Krizmanić, Mirjana: *O toleranciji*
- Krizmanić, Mirjana: *Tolerancija u svakidašnjem životu*
- Lindenfield, Gael: *Samopouzdanje tinejdžera*
- Matešić, Krunoslav: *Testirajte svoju inteligenciju*
- Mcintire, Roger: *Tinejdžeri i roditelji*

Pripremila: Ruža Jozić, školska knjižničarka

PSIHOLOGIJE

- Ortner, Gerlinde: *Treba znati*
- Palmano, Penny: *Da, molim. Svejedno!*
- Peterson, Jordan: *12 pravila za život*
- Peale, Vincent Norman: *Možeš ako misliš da možeš*
- Pease, Allan: *Velika škola govora tijela*
- Peiffer, Vera: *Pozitivno razmišljanje*
- Powell, Michael: *Moć pamćenja*
- Powell, Michael: *Razvijte svoju inteligenciju*
- Reischer, Erica: *Što sjajni roditelji čine*
- Schuster, Gaby: *Tajne odrastanja*
- Spitzer, Manfred: *Usamljenost*
- Stallard, Paul: *Misli dobro, osjećaj se dobro*
- Šimleša, Bruno: *Škola života*
- Templeton, John Marks: *Knjiga životnih zakona*
- Torre, Robert: *Kockanje, kako protiv ovisnosti*
- Uvodić-Vranić, Ljubica: *Avantura osobne promjene, knj. 1 i 2.*
- Vodopija, Štefanija: *Naučite učiti*
- Zarevski, Predrag: *Pobijedite sramežljivost*

Aktivnosti školskih knjižničara u Godini čitanja 2021.

- **Obilježavamo značajne obljetnice** u 2021. godini koje su vezane uz poznate književnike:
- 50. g. smrti pjesnika Josipa Pupačića
- 200. g. rođenja pjesnika Charlesa Baudealirea
- 500. g. objave Marulićeve Judite (1521.)
- 140. godina smrti književnika Augusta Šenoe i 150. g. objave Zlatarovog zlata
- 200. g. rođenja klasika književnosti F. M. Dostojevskog
- 200. g. rođenja francuskog književnika Gustava Flauberta
- 40. g. smrti Miroslava Krleže

Aktivnosti školskih knjižničara u Godini čitanja 2021. - prigodne i tematske izložbe

- Knjige koje su promijenile svijet
- Povijest čitanja
- Povijest pisma i knjige
- Digitalne knjige u Hrvatskoj
- Čuvaj knjigu, čitaj knjigu! (izrada tematskih straničnika, neka posebna tehnika, nagrada za najbolji straničnik i izložba)
- Najljepše misli o knjizi i čitanju
- Čitanje dobrih knjiga – duhovna hrana
- Šenoini portreti i njegovi književni likovi
- Izložbe posvećene obljetnicama velikih književnika: Flauberta, Dostojevskog, Baudealierae, Krleže i dr.

Aktivnosti školskih knjižničara u Godini čitanja 2021. - Posebne aktivnosti

- Kviz znanja o čitanju, o nekoj temi u književnosti ili nekom književniku
- Književno djelo u stripu; Knjiga ili film – ekranizacija književnih djela
- Likovni radovi – najnaslovnica; portreti književnika; ilustracije književnih likova, ilustracije naslovnica značajnih knjiga.
- Natjecanje u brzom čitanju
- Čitajmo zajedno i naglas!
- Čitamo poeziju (pjesnike) – pišemo pjesme
- *Dan čitanja* u Godini čitanja 2021. (u listopadu)
- Najčitatelji u školskoj knjižnici – nagrada u Godini čitanja
- Učenici pišu preporuku za čitanje knjige na mrežnim stranicama ili školskim listovima: *Predstavljamo vam knjige!*
- Predstavljamo lektirna djela u digitalnim alatima: Canva, Glogster i dr.

Aktivnosti školskih knjižničara u Godini čitanja 2021.

- **Suradnja s narodnim knjižnicama u poticanju čitanja učenika (ako dopuste epidemiološke mjere):**
- Izložbe ilustracija i likovnih radova učenika,
- Lektira u stripu
- Kvizovi, recitali; poezija i glazba; pjesnički maraton
- Zajednički nagradni natječaji za učenike u literarnom i poetskom stvaranju
- Radionice, predavanja, tribine i razgovori o knjigama
- Književni susreti i promocije knjiga.

Izvešće o provedenim aktivnostima školske knjižnice u GODINI ČITANJA 2021. za MZO

R. br.	Vrsta aktivnosti (radionica, izložba, književni susret, šk. projekt, kviz...)	Naziv aktivnosti, programa, manifestacije	Kratki opis aktivnosti	Organizatori, suradnici	Sudionici i broj	Vrijeme provedbe
1.						
2.						
3.						
4.						
5.						
6.						
7.						
8.						
9.						
10.						
11.						
12.						
13.						
14.						

Hvala na pozornosti!

- **Dragi knjižničari, u Godini čitanja 2021. pokažite sva svoja znanja, sposobnost i kreativnost, poduzetnost i inventivnost, otvorite se suradnji s kolegama i učenicima. Učinite nešto posebno da postanete još vidljiviji u svojoj školi i lokalnoj zajednici!**

Ruža Jozić